

Eduskunnan hallintovaliokunta

Viite: HE 9/2018 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n yleistä tietosuoja-asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Kaupan liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa otsikkoasiassa ja esittää seuraavaa:

Kiinnitämme huomiota erityisesti 7 §:n 1 momentin 1 kohtaan, jossa säädettäisiin oikeudesta käsitellä rikostuomioihin ja rikkomuksiin tai niihin liittyviin turvaamistoimiin liittyviä henkilötietoja, jos käsittely on tarpeen oikeusvaateen laatimiseksi, esittämiseksi, puolustamiseksi tai ratkaisemiseksi.

Tietosuojavaltuutettu totesi oikeusministeriölle jättämässään lausunnossa 8.9.2017 yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanotyöryhmän vastaavasta ehdotuksesta kyseisen pykälän muotoiluksi seuraavaa: *“Säännöksen mukaan käsittely on mahdollista oikeusvaateen laatimiseksi, esittämiseksi, puolustamiseksi tai ratkaisemiseksi. Tällaisia 10 artiklan mukaisia tietoja voi kertyä esimerkiksi tavaratalossa olevan kameravalvonnan kautta, tai yleisellä alueella olevan kameravalvonnan kautta, ja henkilötietojen käsittely on tällöin tarpeen jo ennen, kuin edes päätetään oikeusvaateen laatimisesta. Lisäksi sovinto on tällaisissa tilanteissa mahdollinen, eikä käsittely johda missään vaiheessa oikeusvaateeseen, joten säännöstä olisi syytä muotoilla toisin siten, että se kattaisi myös rikkomuksen selvittämiseen liittyvän käsittelyn.”*

Yhdymme Tietosuojavaltuutetun edellä esittämään näkemykseen, että säännöstä olisi syytä muotoilla toisin siten, että se kattaisi myös rikkomuksen selvittämiseen liittyvän käsittelyn.

Kameravalvonta ja muut henkilötietoja käsittelevät tekniset turvallisuusjärjestelmät ovat valtaosassa kauppoja käytössä olevia tehokkaita toimintamuotoja, jotka merkittäväällä tavalla ehkäisevät ja auttavat selvittämään rikoksia. Sovinto ennen oikeusvaateen esittämistä säästää resursseja niin kaupan, poliisin kuin oikeuslaitoksenkin osalta ja tuottaa usein parhaan lopputuloksen myös tekijän kannalta. Turvallisuusjärjestelmillä tehtävällä valvonnalla toteutetaan myös kohteena olevan henkilön oikeusturvaa, jos hänet voidaan todeta syyttömäksi ennen prosessiin joutumista.

Myös alle 15-vuotiaiden lasten osalta kaupan on käsiteltävä henkilötietoja heidän syyllistyttyään esimerkiksi näpistelyyn. Näissä tapauksissa otetaan usein yhteyttä

poliisiin tai sosiaalitoimeen, vaikka oikeusvaadetta ei esitetäkään. Jos alle 10-vuotias varastaa, yhteyttä saatetaan ottaa myös suoraan vanhempiin. Poliisin tulo paikalle saattaa kestää kauan, eikä lasta ole syytä pitää myymälässä odottamassa. Tällöin vanhemmat tyypillisesti haluavat myös nähdä kameratallenteesta mitä on tapahtunut. Joskus tilanteita tullaan selvittämään myymälään myös jälkikäteen, kun poliisi- tai sosiaaliviranomainen on ollut vanhempiin yhteydessä.

Kunnioittavasti

KAUPAN LIITTO

Juhani Pekkala
Toimitusjohtaja